

mijloace artistice, silueta unei adolescente amorale, dornică precum o plantă să trăiască. Contradictorie e evoluția scenică a lui Ovidiu Iuliu Moldovan, personaj central al dramei: jocul său spontan lucid, e alterat de indicații, sinceritatea unor bune momente sfârșește în false, melodramatic, iar complexitatea psihologică — pe care actorul a manifestat-o în multe alte prilejuri — e lăsată acum în seama privirilor vizibil drămuite între căutătura piezișă și uimirea candidă. Ne-a părut rău că acești actori talentați n-au izbutit să fuzioneze integrându-se în atmosfera piesei și nici să participe cu egală intensitate la crearea unui univers dramatic tensionat, solicitat de replica profundă a lui Leon Kruckowski.

M. I.

Teatrul „Maria Filotti” din Brăila

ECATERINA TEODOROIU

de N. Tăutu

Deschiderea stagiunii Teatrului Municipal „Maria Filotti” a fost încredințată spectacolului cu piesa *Ecaterina Teodoriu*. Caracterul educativ, ideile politice care sînt comunicate de textul scriitorului Nicolae Tăutu, ecoul — transmis pînă în contemporaneitate — al unor glorioase pagini din istoria neamului, sînt cîteva din calitățile dramatice care justifică pe deplin alegerea făcută de teatru.

Ecaterina Teodoriu își desfășoară zbuciumatele mărturii istorice exclusiv prin interpretare și nerv actoricesc.

Actorii dau viață rolurilor în sensul cel mai propriu al cuvîntului: în fața unui mesaj artistic aliat atît de compact cu mesajul politic, patriotic, măsura jocului interpretativ în acest spectacol nu este niciodată media aritmetică dintre cele două extreme: ridicolul și patetismul gongoric.

Rolul Ecaterinei Teodoriu este dificil, pentru că eroina este un personaj simbol. Ea este axa care stabilește rotația și deci existența celorlalte personaje, și, totodată și criteriul valorilor morale și psihologice ale celorlalți, sarcini pe care interpreta le rezolvă exemplar. Apariția citorva personaje descrie extremele morale ale unei atitudini, sau se limitează la existența unor pete de culoare patologică a unei societăți?

Se pare că direcția de scenă a optat pentru ultima alternativă. Însuși textul scriito-

rii lui Nicolae Tăutu lasă ambelor ipoteze șanse egale. Numai că, în acest caz, Ecaterina Teodoriu pare o excepție; apariția și existența sa istorică nu ar putea fi constatată ca fiind o existență necesar istorică, ci doar ca un imperativ moral al aceluia moment — ceea ce desigur nu a fost în intenția autorului. Iată însă că ceea ce se prefigura drept o posibilă limită a spectacolului, interpretii izbutesc să evite.

Procedeul este pur actoricesc și demonstrează intuiția clară a interpretelor: Elena Gurgulescu își umanizează autentic personajul, descompunîndu-i excelent replicile în trăiri și atitudini; celelalte personaje anulînd pitorescul situațiilor și al acțiunii, ridică omenescul la rangul de simbol. Juncțiunea celor două procedee stabilește și nota principală a spectacolului: firescul, credibilul.

Nici un rol nu este o partitură comodă. Sublocotenentul Pănoiu — rol îngrat, breșă de infuzie a romanțozităților — este rezolvat de Titus Gurgulescu simplu și discret: pasiunea sentimentală se ivește în surdină, și capăt, metaforic, lucirile speranței. Colonelul Dobre Vlad (Gh. Moldovan) și caporalul Drăghici (Mircea Valentin) sînt, prin construcția dramatică, două ipostaze ale unei aceleiași conștiințe patriotice. Gheorghe Moldovan aduce în scenă căldura omeniei personajului său și tristețea ascunsă a unui înșingurat; Mircea Valentin gradează răzvrătirea personajului, de la guturalul unui reproș, pînă la minia stăpînită a tonului vehement.

Un alt cuplu de ipostaze ale aceleiași naturi sînt Raul Moruzi (Nicolae Ciocoiu) și Otto Weib (Nicolae Ivănescu). Nicolae Ciocoiu realizează din Moruzi o canalie politică de salon, pitorescă și antipatică. Nicolae Ivănescu își susține personajul postulînd meticulozitatea sadicului, impresionat, în pofida voinței, de victimele bestialităților sale. Tanți Negoescu, Virginia Veber și Ana Cristi prezintă, prin prîntesele Mavrodini, Ghica și Alice Moruzi imobilitatea unei specii sociale, demența unei lumi suspendate.

Majurul Stavrat e rolul care, în text, pare cel mai rupt de linearitatea și contra-poziția ușor didactică a personajelor. Nicolae Budescu găsește neașteptate resurse de a-și struni personajul și de a-l ridica la simbolice, această operație fiind săvîrșită după mai bine de trei sferturi de spectacol, timp în care fusese de fapt, o dezlănțuire cromatică. Ceilalți interpreți: Carmen Hancearec, Bujor Macrin, Ion Roxin, D. Dobrin sînt, într-un elan surprinzător. Notăm și o dovadă de probitate profesională: actori care dețin în sînul acestui colectiv și pe această scenă roluri de obicei principale, și-au asumat partituri de mică întindere, conferind fiecărei apariții consistența unei reale prezente scenice.

Paul Cornel Chitic